

Oikeusministeriön lausuntopyyntö 29.1.2024

Lausuntopyyntö Ahvenanmaa-työryhmän mietinnöstä ja ehdotuksesta laiksi Ahvenanmaan itsehallintolain muuttamisesta.

Oikeusministeriö on pyytänyt Liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa otsikossa mainituista mietinnöstä ja ehdotuksesta. Liikenne- ja viestintäministeriö lausuu asiassa oikeusministeriölle seuraavaa:

Ahvenanmaa-työryhmä ehdottaa Ahvenmaan itsehallintolain muuttamista muun ohella siten, että lakiin lisättäisiin uusi 28 a §. Pykälä olisi sisällöltään osittain uusi.

Pykäläehdotuksen mukaan se korvaisi nykyisen säännöksen, joka sisältyy itsehallintolain 28 §:n 2 momenttiin (ks. HE 73/1990 vp). Nykytilaan verrattuna säännöstä ehdotetaan laajennettavaksi niin, että se koskisi tarvittaessa myös sellaista tiedonvaihtoa ja neuvottelemista ministeriöiden ja maakunnan hallituksen välillä, joka edeltää lakiehdotuksista kuulemista, kun kyseessä on maakunnalle erityisen tärkeä lainsäädäntö. Ehdotus kattaa myös sellaisten asetusehdotusten valmistelun, joiden on tarkoitus olla voimassa vain maakunnassa tai jotka ovat sille erityisen tärkeitä. Tällaisten asetusten ei voi katsoa sisältyvän voimassa olevan itsehallintolain 33 §:ään, joka koskee valtakunnan viranomaisten ”määräyksiä”. Lisäksi ehdotetaan säännöstä, jossa erityisesti säädettäisiin, että maakunnan hallitus voi maakuntalakien valmistelun yhteydessä pyytää ministeriöiltä lausuntoja.

Pykäläehdotus noudattaa ehdotettavilta uusilta osiltaan vakiintunutta käytäntöä. Sen tarkoituksena on selkiyttää nykytilaa koskien sellaista riittävää vuoropuhelua ja maakunnan hallituksen kuulemista, joka liittyy hyvään lainvalmisteluun ja jota tarvitaan erityisesti Ahvenanmaan itsehallintolain aseman johdosta. Nykyinen säännös koskee vain maakunnan kuulemista ehdotuksista valtakunnan laeiksi, jotka ovat erityisen tärkeitä Ahvenanmaan maakunnalle.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeää sitä, että ehdotuksessa on kyse nimenomaan kuulemisesta Ahvenanmaalle *erityisen tärkeissä* lainsäädäntöasioissa.

Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan on perusteltua, että näissä Ahvenanmaalle erityisen tärkeissä asioissa on ilmoitettava asian vireillä olemisesta maakunnan hallitukselle mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja neuvoteltava tarvittaessa. Käytännössä ilmoitus tapahtuu tällöin lainsäädäntöhankkeen esi-/perusvalmisteluvaiheessa.

Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan on myös tärkeää, että virallisen lausunnon pyytäminen olisi edelleen sidottu vain Ahvenanmaalle erityisen tärkeisiin asioihin, koska siihen liittyy velvoite kääntää koko materiaali ruotsiksi jo lausuntovaiheen aikana. Kun virallinen lausunto tulee Ahvenanmaalta pyytää, on ehdotetulla tavalla luontevaa, että se pitää pyytää Ahvenanmaalta ennen hankkeen eduskuntavaihetta, kuten muiltakin sidosryhmiltä. Selkeyttävää on myös se, että

ehdotuksessa on nimenomaisesti todettu, ettei ole perusteltua, että lausuntopyyntö lähetetään kaikista lakihankkeista, jos laki tulee voimaan myös Ahvenanmaalla.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa lopuksi, että 28 a §:ssä ehdotettavat yhteistoimintavelvoitteet toteutuvat liikenne- ja viestintäministeriön ja maakunnan välillä jo tällä hetkellä hyvin. Ministeriön ja maakunnan hallituksen välistä virkahenkilöiden välistä yhteistyötä tehdään laajasti osana tavanmaista maakunnan ja valtakunnan välistä kanssakäymistä.

Olli-Pekka Rantala
Ylijohtaja, osastopäällikkö

Kimmo Kiiski
Lainsäädäntöjohtaja

VN/3796/2023-LVM-18

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: